

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

На основу :

*Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр.88/2017.)

*Правилник о националном оквиру образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр.98/2017.)

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, применљиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су у свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Кључне компетенције за целоживотно учење су:

- 1) комуникација на матерњем језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;
- 2) комуникација на страном језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумирањем, тумачењем, превођењем, парафразиранјем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;
- 3) математичке, научне и технолошке компетенције: основно нумеричко резонување, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);
- 4) дигитална компетенција: самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;
- 5) учење учења: способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препреке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;
- 6) друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;
- 7) осећај за иницијативу и предузетништво: способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;

- 8) културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима – музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго

Оријентација ка општим и међупредметним компетенцијама доприноси динамичнијем и ангажованијем комбиновању знања, вештина и ставова значајних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену. То се постиже сарадњом и координацијом активности више наставника, тј. предмета, и иновирањем начина рада на часу.

У односу на предметне компетенције, међупредметне компетенције представљају корак више у разумевању градива и примени наученог, а одговорност за њихово развијање носе сви наставници и школски предмети. Због тога развијање општих и међупредметних компетенција захтева заједничко планирање на нивоу школских тимова, примену интерактивних и активних облика учења, као и већу аутономију школе и наставника у реализацији образовних исхода.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КРАЈ ОБАВЕЗНОГ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ СУ:

1. КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА УЧЕЊЕ

- Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног; Ефикасно користи различите методе учења;
- Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења;
- Уме да процени степен у ком је овладао градивом;
- Ослањајући се на претходна знања и искуства, ученик је у стању да организује учење, самостално или у групи, на ефикасан начин и у складу са сопственим потребама;
- Ученик је свестан начина на који учи и расположивих ресурса за учење (књиге, интернет, друге особе итд.), мотивисан је да учи, може да управља процесом учења и превазилази тешкоће са којима се суочава током учења;

2. ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОГРАФСКОМ ДРУШТВУ

- Активно учествује у животу школе;
- Поштује разлике;
- Познаје културе и традиције;
- Развија толеранцију;
- Активно, компетентно и критички учествује у ДД;

3. ЕСТЕТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

- Подразумева прихватање важности креативности и естетских вредности у читавом низу медија и у свим уметностима;

4. КОМУНИКАЦИЈА

- Познавање: Усмене и писане комуникације,
- Комуникације путем интернета и телефона;
- Уме јасно да искаже одређени садржај;
- Уважава саговорника ;
- Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начину;
- Негује културу дијалога.

5. ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА

- Подразумева разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и природних ресурса;

6. ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЗДРАВЉУ

- Подразумева: Правилну исхрану,
- Заразнеболести и њиховупревенцију;
- Правилну употребу лекова;
- Пружање прве помоћи;
- Бављење спортом;
- Превенцију од болести зависности;

7. ПРЕДУЗИМЉИВОСТ И ОРЈЕНТАЦИЈА ПРЕМА ПРЕДУЗЕТНИШТВУ

- Ученик показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада;
- Има развијене вештине тражења посла;
- Уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности;
- Има способност представљања адекватних и реалних циљева;

8. РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈА

- Зна да је за разумевање догађаја и доношење исправних одлука потребно имати и поуздане податке;
- Уме да процењује поузданост података и препозна могуће узрокег решке; Користи табеларни и графички приказ података и уме да их чита и тумачи;
- Користи информационе технологије за чување ,презентацију и основнуобраду података;

9. РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

- Ученик: испитује проблемску ситуацију;
- Проналази могућа решења;
- Упоредљује различита могућа решења;
- Примењује изабрано решење и прати његову примену;
- Вреднује примену датог решења и идентификује добре и слабе стране;
- Ученик је у стању да препозна, разуме и реши проблемске ситуације у којима решење није видљиво на први поглед, користећи знања и вештине стечене из различитих предмета;

10. САРАДЊА

- Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе;
- Доприноси постизању договора о раду заједничког рада
Активно слуша и поставља релевантна питања;
- Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групе;

11. ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА

- Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија на послу, у слободном времену и комуницирање;